

LU

Den IKI an ech

Immateriellt Kulturierwen zu Lëtzebuerg

D'Hausnimm

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de la Culture

Immateriellt Kulturierwen
zu Lëtzebuerg

SCRIPT
Service de Coordination de la Recherche
et de l'Innovation pédagogiques et technologiques

IMPRESSUM

Titre: Den IKI an ech | Hausnimm

Élaboré par la Division de l'innovation pédagogique et technologique.

Contenus et concept didactique pour l'enseignement au Grand-Duché de Luxembourg.

Éditeur:

Service de Coordination de la Recherche
et de l'Innovation pédagogiques et technologiques, SCRIPT
33, Rives de Clausen
L-2165 Luxembourg
secretariat@script.lu

Réalisation/Conception: SCRIPT

Photo de couverture : Jean-Marie Flammang, 1955

© 2024 SCRIPT | Tous droits réservés

Inhaltsverzeechnes

1.	Immateriellt Kulturierwen zu Lëtzebuerg.....	4
	Wat ass immateriellt Kulturierwen?.....	4
	Mam Nohaltegkeetskompass schaffen.....	7
2.	Hausnimm.....	8
2.a.	Film a Froen iwwert de Film.....	8
2.b.	Firwaat hu verschidde Häiser en Numm?.....	9
3.	Ass et e Flouernumm oder en Hausnumm?	12
	Zousazmaterial.....	13
	Kontakt	15

Wat ass immateriellt Kulturierwen?

Immateriellt Kulturierwe gëtt och „liewegt Kulturierwe“ genannt. Et ass en Ierwe vun onse Virfaren. Mir ginn et un ons Nokomme weider. Dat ëmfaasst zum Beispill Geschichten, Musek, Dänz, Feieren, Wëssen iwwert d’Natur a Fäegkeete wéi d’Handwierk. D’Ierwe verännert sech dauernd, well et vun enger Generatioun un déi nächst weidergi gëtt. Sou entwéckelt et sech ëmmer weider a passt sech un.

Dat liewegt Kulturierwen ass wichteg, well et de Mënschen hëlleft, sech mat hirer Geschicht an hirer Kultur verbonnen ze fillen. Et kann och hëllef, Gemeinschaften zesammenzehalen a de Respekt vu kulturellen Ënnerscheeder an

d’Kreativitéit vun de Mënschen ze fërderen. Wann een d’Kulturierwe schützt, kann een och dozou bäidroen, eng staark, friddlech a vilfältig Gesellschaft opzebauen.

Zu Lëtzebuerg gëtt dat liewegt Kulturierwen op eng **Lëscht** gesat, fir dass d’Mënschen et kennen a sech driwwer freeë kënnen.

Et gëtt och dat „materiellt Kulturierwe“, wéi zum Beispill d’Alstad vu Lëtzebuerg. Dëst Kulturierwe spillt eng wichteg Roll an der Geschicht an an der Kultur. Dofir gëtt et geschützt, gefleegt a fir d’Ëffentlechkeet zougängelech gemaach.

Géi op d'Säit www.iki.lu. Et gi 5 Kategorië vun immaterielle Kulturierwen. A wéi eng Kategorie passen déi folgend Kulturierwen?

Mëndlech Iwwerliwwerungen an Ausdröcksweisen	
Kënschtlersch Ausdröcksforme viru Publikum	
Gesellschaftlech Gebräicher, Riten, a Festlechkeeten	
Wëssenschätz a Gebräicher, déi d'Natur an den Universum betreffen	
Fäerdegkeete vum traditionellen Handwerk	

D'lechternacher Sprangprëssessioun

D'Haus- a Flouernimm

D'Schueberfouer

Lëtzebuenger Volleksdänz

D'Éimaischen

Léiffrawëschdag

D'Oktave

Fléizen

Niklosdag

Wanderschéiferei

D'Konscht vun den Haupeschbléiser

Klibbere goen

D'Konscht vum Dréchemauerbauen

Bäerbelendag

D'Hiewanskonscht

1. IMMATERIELLT KULTURIERWEN ZU LËTZEBUERG

Wat sinn d'Ënnerscheeder tëschent immateriellem a materiellem Kulturierwen?

Nenn 3 materiell Kulturierwe weltwäit!

1 A wéi wäit ka sech en immateriellt Kulturierwe veränneren a sech der aktueller Gesellschaft upassen? Nenn e passend Beispill!

2 Firwat ass et (net) wichteg, dat immateriellt Kulturierwen ze schützen? Begrënn deng Meenung!

3 Wéi kann dat immateriellt Kulturierwe geschützt ginn? Wat kanns du konkret maachen?

Mam Nohaltegkeets- kompass schaffen

De Kompass ass an der Annex

1

Nodeems dir iech an der Klass intensiv mam immaterielle Kulturierwen auserneegesat hutt, kënt dir elo är Diskussiounen verdéiwen an iech mam Nohaltegkeetskompass beschäftegen.

2

Setzt iech dofir a kleng Gruppen zesummen. Kuckt iech den Nohaltegkeetskompass zesummen un a sicht iech zwee oder drä Theemen eraus, déi iech interesséieren an déi dir méi genau ënnert d'Lupp wëllt huelen.

3

Versicht dann, dës Froen am Hibleck op dat Kulturierwen, wat dir grad beschwat hutt, ze beäntweren. Stellt är Resultater duerno der Klass vir a vergläicht oder diskutéiert är Iwwerleeungen.

Kuckt Iech de Film zesummen un!

2.a. Film a Froen iwwert de Film

✓ **Aufgab:**
Froen iwwert de Film:

1

Probéier ze erklären, wat den **Ënnerscheed** tëscht engem **Hausnumm** an engem **Familljennumm** ass.

2

Kräiz un, op dës Behauptungen richteg oder falsch sinn. Diskuteiert är Äntwerten ënnereneen.

RICHTEG

FALSCH

ENG PERSOUN KANN EN HAUSNUMM HUNN.

DEN HAUSNUMM GOUF DUERCH D'HAUSNUMMER ERSAT.

DEN HAUSNUMM SEET, WOU D'HAUS STEET.

DEN HAUSNUMM STEET UM STROOSSESCHËLD AN UM KADASTERPLANG.

DEN HAUSNUMM INFORMÉIERT IWWER DÉI FRÉIER BEWUNNER VUM HAUS.

OP LËTZEBUERGESCH FÄNKT DEN HAUSNUMM MEESCHTENS MAT „BEI...“ UN.

2. HAUSNIMM

3

Erklär den Numm vum Haus vun dëse Leit.

2.b. Firwat hu verschidden Häiser en Numm?

D'Hausnimm kënnen op d'Funktioon vum Haus hiweisen: a Schmatten war z. B. fréier eng Schmëtt. Oder d'Haus krut den Numm vun der Famill oder der Persoun, déi do gewunnt huet: am Haus „Bei Poos Dittchen“ zu Garnech huet eng Persoun mat deem Numm gewunnt.

? Firwat huet dat Haus esou vill Nimm?

A SCHRÄINESCH

A CORNETTS

Fotoen: Théo Mey

2. HAUSNIMM

Erklär d'Geschicht vun dësem Haus a vu sengen Nimm.

A BUGGER

AN ZOVER

BEI POOS DITTCHEN

Firwat steet hei en Hausnumm op engem Stroosseschëld?

Firwat ass den Hausnumm dëser Fra besonnesch wichteg? Et gëtt zwou Erklärungen:

2. HAUSNIMM

? Wéi probéiert d'Gemeng Garnech d'Hausnimm bäizehalen als immateriellt Kulturiewen?

3. Ass et e Flouernumm oder en Hausnumm? Kräiz un!

	FLOUERNUMM	HAUSNUMM
HAMILIUS		
A SCHMATTEN		
A BUTTECKS		
A SCHRÄINESCH		
RIEDCHEN		
AM DUERF		
HENTGESBAU		
BEI BACKES		
HAARD		
BEI POOS DITTCHEN		

Foto: Théo Mey, 1959

Immateriellt Kulturierwen - Nohaltegkeetskompas

Dréck de Kompass op festem Pabeier eraus, schneit en der gestréchelter Linn no aus an heft déi zwee Kreesser mat enger Musterklamer uneneen

ESOU BENOTZ DU DE KOMPASS:

1. Sich dir een Element vum immaterielle Kulturierwen oder eng Aktivitéit, déi eppes domat ze dinn huet, eraus.
2. Wiel en Theema um bausechte Bord.
3. Géi d'Froen duerch, sief virwëtzig a géff keng ze séier Äntwerten.
4. Erfuersch esou vill Theeme wéi méiglech. Krus du nei Iddien, déi s du kéints ëmsetzen?

TIPP: Du kanns och eege Froe stellen, déi dir wichteg sinn, an Äntwerten dorop sichen!

Dësen Nohaltegkeetskompas gouf am Kader vum Projet „NORTHERN DIMENSION PARTNERSHIP ON CULTURE: CREATING NEW PRACTICES OF SUSTAINABILITY - CROSS-SECTORIAL CREATIVITY IN THE ERA OF CLIMATE CHANGE“ (Kulturpartnerschaft am Norden: nei Praktike vun Nohaltegkeet schafen - secteuriewergräifend Kreativitéit am Zäitalter vum Klimawandel) entwéckelt als kreativ Äntwert, fir d'nohalteg Entwécklung ze ënnerstëtzen an de gesellschaftlechen Diskurs duerch Konscht a Kultur an eng ekologesch-sozial, wirtschaftlech a kulturell Richtung ze entwéckelen.

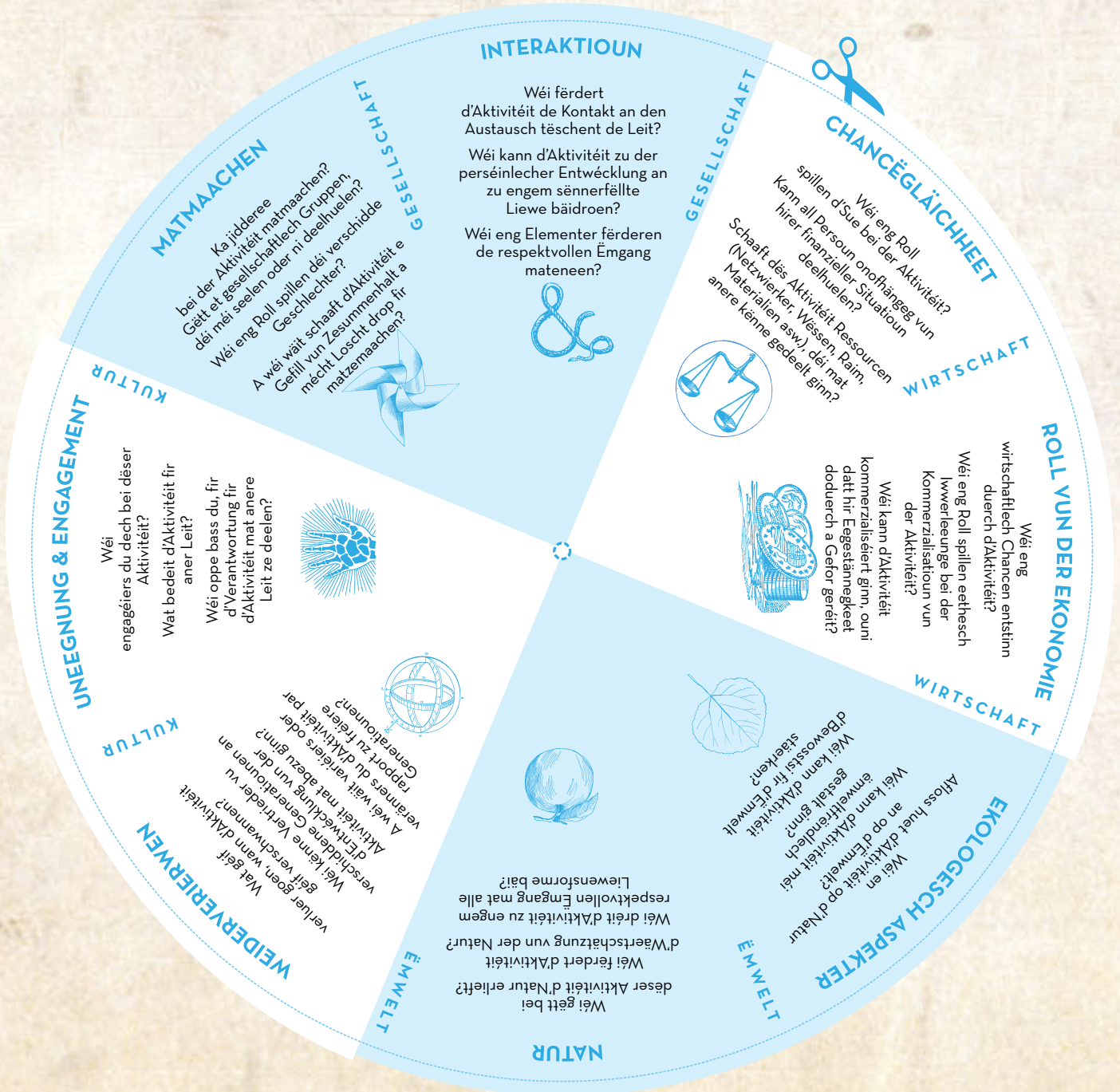
Dëse Kompass ass och Deel vun der Ëmsetzung vun der UNESCO-Konvention fir d'Erhale vum immaterielle Kulturierwen a Finnland an an allen anere Länner op der Welt, déi matmaache wëllen! Aarbechtsgrupp: Leena Marsio, Katriina Siivonen, Aura Seikkula, Vesa Purokuru, Ira Vihreälehto, Antti Huntus, Hanna Lämsä, Matti Hakamäki. Grafesch Elementer: Christian Saldert. Layout: Jani Korhakangas. Ursprénglecht Konzept (Kysyvä Kompassi): Antti Huntus & Vesa Purokuru.

Iwwersetzung op Lëtzebuergesch: Zenter fir d'Lëtzebuurger Sprooch (ZLS) an Zesummenaarbecht mam Patrick Dondelinger. **CC BY 4.0**

Méi Informatiounen: leena.marsio@museovirasto.fi • antti.huntus@taike.fi • tomi.aho@taike.fi

Immateriellt Kulturierwen - Nohaltegeetskompas

Dréck de Kompass op festem Pabeier eraus, schneit en der gestréchelter Linn no aus an heft déi zwee Kreesser mat enger Musterklamer uneneen

SCRIPT

Service de Coordination de la Recherche
et de l'Innovation pédagogiques et technologiques

Service de Coordination de la Recherche
et de l'Innovation pédagogiques et technologiques, SCRIPT

33, Rives de Clausen
L-2165 Luxembourg
secretariat@script.lu

www.script.lu

© 2024, SCRIPT | Tous droits réservés